

АМЕРИКА ЗАМОВИЛА ПЕРШИЙ АТОМОВИЙ ЛІТАК

Вашингтон, 5 вересня. — Урядовці повітряних сил заявили, що вони склали угоду з підприємством будови літаків Консолідейтед Вулті Ейркрафт Корпорейшен на побудову першого в світі літака, порученого атомовою силою. Окремий контракт склали ще в березні з підприємством Дженерал Електрик Компані на вироб мотора, який м'г би бути порученою атомовою енергією і бути придатним для такого літака. Урядовці не виявили, коли новий літак має бути готовий, і не сказали, який це буде модель. Однак, впадає в очі те, що замовлення дали виробникам найбільших у світі бомбардувальників, а саме Бі-36. Урядовці відмовилися також погодитися або заперечити, що проєктований атомовий літак буде тільки пристосованим до нових потреб ново побудованого літака Бі-60, який знову становить собою лише відміну літака Бі-36. Його теж будує тепер Консолідейтед Вулті.

Контракт на атомовий літак виданий дві неділі після оголошення контракту на атомове підводне судно підприємством Електрик Вонт Компані з Гротон, Конн. Обидва нові

ГЕН. РІДЖВЕЙ ПРОПОНУЄ ЗМІНУ МІСЦЯ ПЕРЕГОВОРІВ В КОРЕЇ

Токіо, 6 вересня. Аліантський головний командант на Далекому Сході, ген. Метью Ріджвей, запропонував вчора комуністичним командантам змінити місце переговорів в справі перемир'я в Корей, щоб в той спосіб виключити можливість не тільки самих „випадків“ порушення нейтральності, але й закідів на цю тему, з причин яких вже від двох тижнів припинено переговори. Своєю пропозицією він відкинув ген. Ріджвей в повідомленні до аліантського зв'язкового офіцера, рекомендуючи йому негайно зустрітись з комуністичним представником та запропонувати таку зміну. Ген. Ріджвей відповів на останні нові закиди комуністів щодо порушення нейтральності Каесонгу, відкидаючи їх як „ділком безпідставні і фальшиві“. Що більше, ген. Ріджвей виразно заявив, що коли б навіть закидані комуністами випадки порушення нейтральності трапилися, то вони могли бути зайвісцензовані виключно самими комуністами, щоб опісля мати підставу до злочинних обвинувачень проти аліантів. Ген. Ріджвей закликає комуністичних командантів від імені представованих ним мільйонів людей Об'єднаних Націй, щоб вони припинили таку практику, яка вже зустрілася з'ясувавши в цілому світі. Тому теж він пропонує, щоб комуністи, якщо вони справді бажають відновлення перерваних ними переговорів, вислали негайно свого представника на зустріч з аліантським зв'язковим офіцером та обговорили можливість зміни місця переговорів. Ген. Ріджвей сам не пропонує конкретно жадного нового місця, але згодуються, що аліантський представник може повторити аліантську первісну пропозицію, щоб переговори відбувалися на нейтральному данському шпитальному кораблі на водах східно-корейського порту Вонсан.

РІШАЛЬНА ПОРАЗКА НА КОНФЕРЕНЦІЇ В САН ФРАНЦИСКО

Сан Франціско, 6 вересня. — Советський представник на конференції в Сан Франціско і його польський та чеський сателіти віднесли вчора вже на першій діловій сесії рішальну поразку, правдоподібно навіть не здавши собі добре справи коли, чому і як. Впродовж першої години сесії вони мали всі вигляди на те, щоб продовжувати в безконечність вже самі наради

ІСТОРИЧНА МИРОВА КОНФЕРЕНЦІЯ В САН ФРАНЦИСКО. Конференція відкрив президент Труман, пропонуючи Японії „обмежену участь в мирі“ та закликаючи без воєнної агресії про Советський Союз — що „ли конференція виявить, хто справді змагає до миру і хто намагається в цьому перешкодити“. Державний секретар Дін Ачесон, разом з усіми прийнятими, оплескує заступника президента.

СОВЕТСЬКА КРИТИКА ПРОЄКТУ ДОГОВОРУ З ЯПОНІЄЮ

Сан Франціско. — Советський представник на мировій конференції, заступник міністра закордонних справ А. Громико, вже в першому діловому нараді скористав з прислуговуючого йому права одної години формального висновок свого становища відносно договору та з'ясував такі советські застереження щодо американсько-британського проєкту: 1. Проєкт договору не дає достаточних гарантій проти відстоєння японського милітаризму; 2. Він практично не передбачає відкидання окупаційних військ; 3. Він „промощує Японії шлях до участі в агресивному далеко-східному блоці під проводом Злучених Держав“; 4. Він не забезпечує „демократизації“ Японії та придалення „фашистських тенденцій“; 5. Його територіальні постанови порушують права „Китайської народної республіки“; 6. Вони порушують теж советські територіальні права; 7. Його постанови створюють передумови для „поневолення японського господарства американськими державами“; 8. Проєкт договору „ігнорує домагання“ націй, пошкоджених японською агресією. Підчас своїх виводів Громико постійно лягав за „імперіалізм“ та „агресію“ Злучених Держав, прокидаючись рівночасно „оборонцем“ азіатських народів. Проти такої советської „оборони“ застерігав рішучо від імені азіатських народів — представник Цейлону.

БРИТАНСЬКЕ РОБІТНИЦТВО ПІДДЕРЖУЄ ТЕПЕРІШНЮ ПОЛІТИКУ УРЯДУ

Блекпул, Англія. — Британський Трейд-Юніонний Конгрес, у висліді своїх річних нарад, дав вчора могутню піддержку теперішньому лейбуристському уряду в його теперішній політиці, зокрема відносно оборонної підготовки та співпраці з Америкою й іншими аліантськими державами. Конгрес ухвалив резолюцію, що репрезентують понад 8,000,000 організованих в своїх професійних спілках британських робітників, рішучо відкинули філософію „нейтральності“ лівого лейбуристського лідера Бевана, даючи повну піддержку урядовій програмі зброєння. Великою більшістю голосів відкинуто ліві резолюції відносно „залишення піддержки ремілітаризації Німеччини і Японії“ та відносно „припинення американської інтерференції“ в британській торговельній політиці, що було рівнозначне з домаганням відновлення і скріплення торговельних стосунків зі Сходом. Кінцеві ухвали Трейд-Юніонного Конгресу виявили недвозначно, що британське робітництво знову здало собі справу з теперішньої комуністичної загрози в світі та рішене дати свій вклад в боротьбу проти неї.

ІРАН ЗАПОВІДАЄ УЛЬТИМАТИВНЕ ДОМАГАННЯ ДО БРИТАНІЇ

Тегеран, Іран. Прем'єр Моссадех заповів вчора в сенаті, що іранський уряд задумує звернутися з ультимативним домаганням до Британії, щоб вона відновила нафтові переговори на базі іранських пропозицій найпізніше до двох тижнів, бо

над порядком нарад, домагаючись насамперед виключення в конференції представника комуністичного Китаю, а далі — необмеженого часу на дискусію та на право доповідати або „поправляти“ проєктовані постанови договору. — Впродовж цієї години атмосфера в залі нарад була до краю напружена і загально очікувано дипломатичної „бури“. Але власне тоді, як Громико і його сателіти були на найкращій дорозі ввести замішання в нараді вже в першому діловому їх дні, домініканський представник несподівано поставив внесок, щоб закрити дискусію над порядком нарад. Його піддержав представник Куби. — Представники Злучених Держав і Британії самі не забирали в тій справі голосу, але внесок негайно прийнято більшістю 25 голосів проти 8 і справа, яка давала Советам найбільшу нагоду на введення замішання на конференції, була нагло і несподівано перерішена. З тою хвилиною зникло перше замішання і конференція пішла цілком по тій лінії, як того бажали собі Злучені Держави і Британія з їхніми союзниками. До інших важливіших подій на вчерашній сесії належать: 1. Конференція прийняла більшістю 48 голосів проти трьох запропонованих Злученими Державами проєкт нарад в якій виключається будь-які доповнення або поправки до проєкту договору та обмежується час дискусії до одної години формальних виступів кожного делегата; 2. Всі советські звичайні і наглі внески для зміни порядку нарад були кожкожасно відкинені, не здобувши ані разу піддержки з боку будь-якого західного представника; 3. Внесок державного секретаря Ачесона, — щоб советську пропозицію відносно запрошення на конференцію комуністичного представника виключити з порядку нарад, був прийнятий більшістю 46 проти 3 голосів; 4. Державний секретар Ачесон був обраний постійним головою конференції, а австралійський посол в Вашингтоні, Персі Спендер, його заступником; 5. Хоча конференція виключила будь-які доповнення і поправки до проєкту договору, советський представник поширив між делегатами свої проєкти таких поправок і доповнень, домагаючись головно визнання комуно-китайської суверенності над Формозою, Манджурією і Пескадорами; — советської суверенності над Південним Сахаліном і Курильськими, та японської суверенності над островами Рюкю і Воїн, що їх задувають задержати Злучені Держави для своїх військових баз на необмежений час. Вчорашній перебіг нарад дає запоруку, що конференція може закінчитись в передбаченому часі в найближчу суботу.

В СВІТІ

● Соціалісти, комуністи і державники спільно поборують уряд Плевани з приводу його вимоги віддати на рік дискусію про ціни на пшеницю і хліб. Невідомо, чи Плевани уважатиме це за вислів недоброї чини чи не подастеся до демісії.

● Високий комісар ЗДА в Німеччині МекКлей вивіз із Франкфурту до Вашингтону на нараду міністрів закордонних справ Франції, Англії і ЗДА, пообіцявши, що повернувшись назад, засяде з урядом в Бонні за справи миру з Німеччиною.

● Французький бомбардувальник, що м'г би облетіти землю за дві години, намагаючись побудувати Совети на підставі вкрадених німецьких планів, виготовлених підчас війни — заявив німецький фашистський радник моторів д-р Е. Зейгер.

ВЕЛИКА ПЕРЕМОГА АЛІАНТСЬКИХ ВІЙСЬК В КОРЕЇ

Корея, 6 вересня. — Головна квартира американської 8-мої Армії повідомила вчора про переможе закінчення більшої битви за гірський хребет на північ від Янгту в північно-східній Корей. Битва тривала 17 днів і її закінчення наступило в несподіваний спосіб, бо коли аліантські війська виступили до кінцевого наступу, вони вже не мали зустріч з боку недобитих комуністичного полку, тоді коли

СОВЕТСЬКА ТАННА ЗНОВУ НА КОРЕЙСЬКОМУ ФРОНТІ

Корея. — На західно-корейському фронті біля Йончон в північ від Сеул знову появилися відомі з другої світової війни советські танки Т-34. Це повідомлення сходиться з іншими вістками про скучення на фронті нових величезних комуністичних сил в кількості понад 700,000 воєнків, включно з новими „кавказькими“ та іншими советськими „добровольцями“, між якими мають бути окремі відділи німців та інших європейських советських сателітів. Крім того, на „протогосподарських“ в Манчжурії червоної танки сконцентрували теж готових до участі в корейській війні 1,000 бових літаків. Все це викликає підозріння, що червоною тенденцією створюють причини для перервання переговорів в справі перемир'я, та що дотеперішні переговори вони тільки використали на те, щоб сконцентрувати нові сили на фронті та приготуватися до нового наступу, після їхньої поразки минулої весни.

НЕ МАГНА АТОМОВОЇ БОМБИ. А СПРАВНІЯ ЗБРОЯ СТРИМАЄ РОСІЮ — ЗАЯВИВ КОНАНТ

Нью Йорк, 5 вересня. — Д-р Джеймс Брайнт Конант, атомовий науковець і президент університету Гарвард, сказав на зібранні 6,000 хеміків, що Росія треба поборювати відповідною військовою силою, а не „магією атомової бомби“. Частина хеміків із загального числа 18,000 зібралася на нараду в касарні 71 полку, щоб заслухати святочні привітти, які надійшли з нагоди діамантового ювілею Американського Хемічного Товариства. Д-р Конант, як головний промовець, заявив, що він не плекас надій на „золоте багатство атомового віку“, як це звичайно тепер говорять. Він сказав, що вже скоріше енергія сонячних променів дасть промисловості потрібну силу ніж атомові винаходи. „Стурбоване людство виробує також один політичний винахід за другим, щоб якийсь вийти з атомового віку „завважав Конант, однак, на його думку, треба більше ваги привизувати до „хемічного віку“. При цих словах він поглянув на свою хрусталеву кулю і згадав про винаходи з пластику. Говорячи про силу сонця, він твердив, що при його допомозі можна буде доставити чисту воду з моря і в такий спосіб солонна морська вода дасть можливість перетворити прибережні пустелі на квітучі сади. Розвиток атомової енергії вимагає великих капіталів, на думку Конанта, а це гальмує її використання для різних цілей.

П. ФЕДЕНКО ВІСНЯЄ СВОЄ СТАНОВИЩЕ ДО ПЛЕБІСЦИТУ В УКРАЇНІ

Панас Феденко, член Виконного Органу УНР, який від імені Інформаційної Служби УНР опублікував в Нью Йорк Таймсі з 17-го серпня довшого листа на тему українського становища до російської політики відносно України, висловив в листі до „Свободи“, що Н. П. Таймс „зробив скорочення в згаданому обширному листі“ і „тому виникає неясність в справі трактування племісциту“. Скорочене Н. П. Таймсом місце звучало: „Вони (росіяни — П. Ф.) забу-

ІНДІЯНИНА ПОХОРОНИЛИ НА ЦВИНТАРІ В АРЛІНГТОН

Вашингтон. — Сервант яких 400 інших осіб. Президент Труман, який наказав похоронити невідомого в Арлінгтон, прислав вінець на похорон, бо особисто не міг являтися, виїхавши на конференцію до Сан Франціско. Катафалк серванта, везли шість коней, а похорон відбувся з військовими церемоніями і сальвами з криків. При гробі була рідня, а останню релігійну службу відправив католик військовий капелян.

ТРУМАН ОГЛЯДАЄ НОВУ ПОВІНЬ У КАНЗАСІ

Канзас Сіті, 5 вересня. — Президент Труман, повертаючись з подорожі до Сан Франціско, наказав летіти літаком низько понад залитими нововиновними просторами над річками Мизури і Канзас, щоб побачити розміри нещастя. З уваги на повну небезпеку для міста, влада наказала мешканцям деяких діляниць міста виселитися. Також стримане постачання живого товару на заріз до місцевих ризників. Президент висів з літака на майдані в Канзас Сіті, де його зустріла його жінка й інші члени родини. З аеродрому він поїхав до свого рідного дому в Індепенденс. Звідти він незабаром повертається до Вашингтону.

ВИДАНИЙ СУДОВИЙ НАКАЗ ЗАКІНЧИТИ СТРАЙК МІДЯРІВ

Денвер, у стеїтї Колорадо. — Уряд дістав від федерального окружного суду тимчасове право видати наказ юні мідярів, щоб вона закінчила страйк і щоб її члени повернулися до праці в шахтах, заводах і ливарнях. Юнія обіцяла негайно повідомити свої відділи у 52 містах про цей наказ. Тимчасовий наказ вирішив окружний федеральний суддя з Денвер, Алфред П. Мурра на вимогу

В АМЕРИЦІ

- Президент запросив губ. Дюї на розмову до Білого Дому. Хоча особисто довідається про його спостереження з подорожі на Далекій Схід і до Корей.
- Дворічна дівчинка, Мері Пейн з Ньюберг, у стеїтї Орегон, впадала до нововикопаної кришки, глибиною 22 стопи. Добровольці за чотири години викопали окремий підпок коло кришки і врятували дитину. Вона впала ногами вниз і стояла по пояс у болоті.
- Дві привідні школи згоріли на початку шкільного року в Дітроїті. Підозрівають, що їх підпалили діти, які не хотіли йти до школи.
- Третій прохід в тунелі Лінколна під рікою Гудсон з Нью Йорку до стеїтї Нью Джерзі почнуть будувати незабаром. Новий шлях коштуватиме \$80,000,000.
- Дістав \$5,000 з допомогоних фондів („реліф“) а залізняк у тамтін скровку \$11,500 саловий робітник у Манні Вернон, Н. Н., Луїзіана. Він помер в автомобільній катастрофі. Допомогу діставав дев'ять років.
- Встановили нові віски з шибками забезпеченими проти куль у гробниці Гордона Мек Кіа, у Пінтфілді, Масс. Дві раз-у-раз вибивали шибки в гробниці кол. фабриканта зустрі. який залишив на Гарвардський університет \$16,000,000 в 1903 році.

СВОБОДА SVOBODA UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post-Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Table with subscription rates: PEREPIDPLATA, SUBSCRIPTION RATES. Includes prices for one year, six months, three months for different regions.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПЕКУЧА ПРОБЛЕМА

"День Праці" вважається останнім днем літнього відпочинку. По ній усе починає вертати до нормального життя — в хаті, організації й бізнесі.

Це нормальне життя починається в першу чергу від дітей, що мають йти до школи. Не така то легка проблема навіть для "старих" американців, а куди важча для "нових", діти яких повинні б знати щось більше, ніж те, що їм передає американська школа.

Ця проблема завдавала американським українцям завжди багато клопоту, бо не було ні своїх шкіл, ні своїх фахових учителів, ні матеріальних засобів, потрібних на ведення рідної школи, чи хоч українських курсів.

Сьогодні обставини такі, що коли б громадянство поставилося до справи рідної школи з повною увагою, то можна б задержати при українській спільноті бодай велику кількість тієї самої молоді, яка недавно сюди прибула.

Думасмо, що ми вже настільки свідомі, що розуміємо вагу величезної шкоди, яку потерпів би український народ, коли б ми через свою легкомудрість втратили в Америці ще й ту молодь, що родилася на українській землі й то в час, коли Україна в огні й крові.

Масмо українські школи, які повинні заповнитися українськими дітьми. Масмо курси українознавства, ведені знаменитими педагогами й українознавцями, управа яких не повинна журитися, звідки дітей і грошей взяти на їх ведення.

Подбати про це треба кожній громаді, усім організаціям на місцях, усьому громадянству, а в першу чергу тим батькам, що мають дітей.

Американські бази в Африці

Америка не хоче війни. Во-на боїться її з тим цілком не криється, бо цей страх є не так за долю самої Америки, як головно за долю інших країн й народів. Президент Труман, промовляючи на зібранні Демократичної партії безпосередньо перед своїм виступом на інавгурації мирової конференції в Сан Франціско, заявив: "Це фантастичне, що може статися при вжитті нової зброї, яка теper будеться в цій країні — не тільки тої, якої ми всі найбільше боїмося, бо є ще така інша зброя, фантастична в своїй дії".

Здаючи собі найкраще справу з "фантастичної" загрози для людства в новій війні, Америка робить всі заходи для вдержання миру. Але на підставі дотеперішнього досвіду вона мусила прийти до переконання, що єдиним ще виглядом на вдержання миру, може бути тільки максимальна готовність до війни, що запевнювала б теж найшвидшу перемогу, якщо війна була неминува.

У будова баз ще не закінчена, але вони вже сьогодні дають західно-європейській обороні сильну перевагу над есентавним совєтським противником, що з черги може бути досить важливим аргументом для вдержання миру.

Марія Овчаренко

Із перспективи десятиріччя

Вже більше як десять років проминуло від того часу, коли вперше перші німецькі бомби, й Європою сколихнувся шалений вихор знищення й жаху. У цьому божевільному крутіжні наші землі стали тереном чужих поражунків, а нашу долю жорстоко вирішено понад нашими голвами.

Хто з нас, будучи тоді на українських західних землях не пригадає собі пам'ятної осені 1939. р., що започаткувала стількі горя й наше скитання по всіх частинах глобу... Це димилася покаріща, і пляхами сунули армії, як стежками й дорогами попри гарматні дула й танки безперервно йшли мандрівники...

Історичного вересня 1939. р. піднялася "залізна занавіса" на фатальній річці Збруч. Совєтська дійсність, про яку ми знали аж надто багато, мала стати фактом між нами. Спершу і ця дивовижна армія в пом'ятих незграбних шинелях, і дя до неймовірності примітивна пропаганда з трафаретним: "Бога нет!" і "В нас больше всего!", ці жінки в передпопної моді одягах — все це виглядало б на веселу фарсу, коли б не було надто трагічне.

Це був абсолютно чужий, наче з другої планети світ. Але два роки без трьох місяців були достатнім часом, щоб пізнати страхове, яке носить назву совєтської держави і щоб вистудіювати продукт тієї держави, т. зв. совєтську людину з її складною окремійною психікою.

Якщо одчаю сумно і як моторошно було усвідомити, що цей примітивний побут, ці сірі з безособовим порожнім виразом луди, яких "привілес" були два невідступні почуття: страх і безнадія, і ціла жорстока совєтська дійсність мала стати нашим призначенням і нашою найближчою майбутністю...

Проте ми мусіли сприйняти цей світ, бо в сірій масі, що переступили Збруч, заливала наші міста й містечка, під безформеною совєтською машкариною сировини, яку селяни мусіли здавати майже даром, не одержуючи теж нічого за виплачені їм гроші.

В наслідок такого хижацького-грабіжницького ставлення до селянства, а також завдяки колективізації, а головне завдяки свідомому плану, у вінницькій області, як і в інших областях України у 1932 р., а особливо 1933 настав страшний голод з численними випадками людодіста, яке особливо було поширене в Бабанському районі. Це було страшне пекло нечуване в світі: 8 мільйонів людей вмерло від голоду, створеному в плановому порядку, в найбільшій у світі багатій на хліб державі.

Працюючи в обласній конторі державного банку, мені довелося опрацювати документи по фінансуванні діяльності контори "Експортхліб". В ті роки "Експортхліб" продав на зовнішні ринки по надзвичайно низьким демпинжним цінам мільйони тон пшениці й цукру.

Сотні тисяч тон хліба, відібраних у селян, лежали на державних складах і елеваторах, або гнили вздовж залізничних ліній. Хліб і цукор вивозилося за-

рою крилося те, чого ми шукали: Україна. Мимоволі здригалось серце, як над Львовом, так довго принижуваним польським шовінізмом, лунали урядові лозунги про правдивий український город, як зводливо звучали дорозі українським серцю назви: "Університет ім. Ів. Франка, Театр ім. Я. Українці, школа імені Шевченка", як переливалось могоутній голос орденосного співачки Петрусенко: "Україно моя, Україно".

Але ця офіційна, подарована з ласки Кремля Україна не була справжньою, нашою Україною, за якою тужила наша душа. Ми шукали ті, ловлячи жадно кожний звук співучої мови, кожний незасквананий погляд, кожний мимовільний усміх і щиріший стиск руки, у романтичних снах мріючи про Золотоверхий, про Дніпро-Славути й широкі степи.

Одночасно й вони шукали того самого, тієї ж України... між нами, немеш мріючи про Львів, як ми про Київ... Але наш підхід був діаметрально різний. Підчас колами ми кидались з неприборканим ентузіазмом, гарячково, як недосвідчені діти, нерідко плачучи за те дорогою данню за гратами НКВД, вони розглядалися обережно, обмірковуючи кожний рух...

Нас відділяла стіна незнання, відчуження і недовіри, чужі вухо сексотів і ціла армія НКВД-істів. Нелегко було проскочити цю прірву... Проте наперекір всім наймогутнішим засобам сатанічного режиму інколи проривалась гребля, і ми говорили душею до душі. Грילו серце, і на хвилину зникав кошмар жахливої дійсності. А в міжчасі по припиненні вулицях зацькованого міста пролітав хижий "чорний ворон", і на сліпких рейках стояли забуті, "теплюшки" з людьми, причере-ні на повільну смерть. Свідомість безпопдно сверлила мозок: "Сьогодні вони, завтра ми". Здичавіле місто й ціла країна наче зитилися у болізоному скорчі, а цілий світ здавався величезною машиною, якої механізм порушувавсь за законом недоцільності людських жертв і терпіння.

Та серед цього мряковиння смерті й душевної заглади мерехтіла слабийкий вогник життя: ми, без надії таки сподівались і споглядаючи на захід, навіно вірили, що звідтам приїде сила розбити двері тюрми. Віра в західний світ і в наших людей, що "роблять роботу" в країнах, де людям вільніше, була невясненою мрією й бажанням народу, цілої України, що згоряла в страшних вогні большевицьких катувань. Вістка про створення українського уряду в одному із західних міст і про об'єднання всіх українських партій передавала довірочно по цей і той бік Збруча.

Пам'ятного ранку 22. червня 1941. р. на Львів упали німецькі бомби. Конфлікт прийшов нагло і в хвилині, коли всі найменше цього сподівались. По десяти днях до Львова вмашерувала сталевим походом німецька армія. За недовгий час ми зустрілись із нашими людьми, що прийшли із Заходу. Радісні зустрічі й привітання перейшли несподівано скоро в охолодження й розчарування. Між нами стояло відчуження вправді ко-

Жиди і фронт поневоленних підсовєтських народів

З СССР надходять все нові звісті про дедалі ширше розгортання нового наступу Москви проти поневоленних нею народів, що, як і за попередніх років, почався на Україні, як головному й найдужчому "внутрішньому" ворогові імперії. За перекладами й прихильні оцінки засуджених українських письменників пошло білорусам і навіть одному російському поетові, за захоплення історичним минулим свого народу і за "буржуазний націоналізм" пошло азербайджанцям. 2-го вересня Юнайтед Прес повідомило з Москви, що вже й узбекстанці б'ють за узбекський націоналізм. Голова Спілки Письменників Узбекстану А. Уйгун в московських "Известиях" визнає себе винним у "буржуазному націоналізмі" та обіцяє бути надалі кращим. Він пише, що головна його провинна в "ідеалізації стародавнього феодального періоду" Узбекстану і всього часу перед включенням цієї країни до російської імперії. По суті, в усьому цьому нема нічого нового. Червона Москва, громячи Україну, повторяла завше той погром за випробуванням на Україні зразком в усіх інших національних республіках СССР. З другого боку, український національний фронт проти Москви під советами завше підхоплювався іншими поневоленими народами, як зразок і гасло до їх власного спротиву. Єдиний фронт поневоленних народів — це в СССР вже давно відома і самособно зрозуміла річ, хоч закордоном вона майже невідома.

Але це менш відома закордоном участь у цьому внутрішньому фронті поневоленних народів Північної Африки, що внаслідок війни зросли до значущого масштабу. Навпаки, досить поширена думка, що жиди — це підпора совєтського режиму, хоч ліпші представники жидівського народу в СССР склали свої голови й втратили свою особисту свободу за захист не тільки власної жидівської національної культури в СССР, але навіть й української, білоруської, та інших поневоленних народів. Пікаво, що це недовір'я помітне було на самперед серед американських жидів. Тому не можна не привітати листа Ральфа Е. Семюла до Нью Йорк Таймсу в числі за 3. IX. ц. р., який пише: "Ваша редакційна стаття 'Український націоналізм' від 13 серпня дуже справедливо звернула увагу на утиски національних меншин в Со-

ветській Росії. Ви правильно кажете, що рівність народів в СССР тієї натури, яку описав Орвелл: Великоросіяни, білий народ, як і всі інші. Але там є група, менш рівні" і більш пригноблені, як пересічно. Певно, ні одній національній меншині не дозволено думати про реальне самовизначення або розвиток національної культури, незалежної своїм змістом. Самовизначення і культурна автономія зредуквані до права хвалити Сталіна і лінію партії їх власною мовою. Але деякі меншини не мають навіть цього права. Жидям, наприклад, не дозволено видати газети чи періодичку жидівською мовою; жидівські школи закриті; жидівські письменники, також комуністи, зліквідовані. Не дозволено ні одна жидівська організація, за винятком кількох синагог. А вживання старогребрейської мови вже давно заборонене. Сама навіть думка, що жидівство в Росії має щось спільне з жидівством закордонним, розглядається як зрадницький "космополітизм" і "жидівський націоналізм".

Наведений вище лист до Нью Йорк Таймсу характеризує тим, що вже й серед закордонного жидівства починають протиставляти Росії поневолені нею народи та починають розуміти, що місце жидів не біля трону антилюдської імперії, а в єдиному великому фронті поневоленних народів. Ми не хочемо сперечатися з автором про те, кому більше насолала Москва, в чому більшу шкоду завдала їй саме жидівство, бо головне, що — рано чи пізно — всі б'є. Зліквідувала жидівську АССР п'ять років тому Кримсько-Татарський та інші республіки, а завтра може зліквідувати і — українську. Все це страшна правда!

Але пора вже всім поневоленим народам дійти до єдиного рятівного гуманного висновку, і замість плекати думки про "Фрі Рашя", заходитися кувати великий визвольний фронт поневоленних пірросійських народів. Закордонні представники інших народів СССР вже давно це діло заініціювали. Було б цілком природно, коли б до цього великого діла пристали також і закордонні жиди. Усвідомивши помилки минулого, треба подлати його і піти вперед — до створення на руїнах тюрми народів вільного від будь-якого расизму і національного гноблення людського життя.

Роткого часу, проте різного досвідом і способом життя. Ми ще не всіли випрямити спина від тільки що скиненого вантажу і в наших душах ще ятринилися недавні рани: "Совєтські люди" в кумедних одягах здавались нам ближчі і рідніші, як вигладжені чепуруни з заходу, бо ніщо не ацементовано людей сильніше, як терпіння і любов, що з нього народжується... Знов були "ми" і "ви"... "Ми", що перетерпіли більше і "ви", що жили легше...

Розчарування мало поспом пробудження після гарного кордон для підриву "капіталістичних держав", для зросту безробіття серед закордонних робітників і таким чином провоювання серед них штучного незадоволення.

Кривавий уряд московського Кремля був подібний до злої мачухи, що відбирала у свого нелюбого пасника — українського селянина, останній хліб, свідомо засуджуючи його на знищення. 1932-33 — це роки голодної смерті й роки найбільшого росту політичної свідомості українського селянства, яке разом з робітництвом стаяло у заховану опозицію до большевицького свавілля. Большевицькі знали, що це буде. Знали, що організований голод відкриє очі українським масам на справжній цілі Кремля. Але їм вже був час починати війну за "соціалізм в одній країні", тобто за русифікацію території, що входять в склад СССР і вони почали відкрити нищення всіх поневоленних народів, а в першу чергу українського. 8 мільйонів вмерло з голоду. Кольосальне досягнення! А решта стала незадоволена, податлива на пресію уряду. Це полетувало діяльність "со-

ветської справедливості", починаються хвилі нечуванних арештів. Тисячі й тисячі людей зникають в далеких таборах або кельєних ямах Вінниць чи інших міст.

Чи будемо готові? Ми віримо, що ядро залишиться здорове, щоб запліднити нове життя. Вони вірять, що ми змудрили досвідом, серед нових обривів відкриємо нові шляхи...

В КРАЇНІ РАБСТВА І СМЕРТІ

Іван Хмельницький.

Москва добре знає, що поневолені народи — навіть зовсім задурманені пропагандою і терором, ізольовані від можливості бачити всю забріханість "ідеї" і системи — будуть відосереднювати силою в моментальній кризі. Тому треба їх ослабити, знити, денационалізувати, можливо швидко підірвати їх моральну й біологічну силу.

Цієї потреби виходячи, в роки громадянської війни ЧК розстрілювало в кожному місті й селі "за контрреволюцію" згори визначений контингент. Для цього був організований голод в Україні. Для цього виконуються контингенти розстрілів і заслань аж до сьогодні й будуть виконуватись так довго, як довго існуватиме червоний Кремль і його змагання за панування над світом.

Цієї потреби виходячи, в роки громадянської війни ЧК розстрілювало в кожному місті й селі "за контрреволюцію" згори визначений контингент. Для цього був організований голод в Україні. Для цього виконуються контингенти розстрілів і заслань аж до сьогодні й будуть виконуватись так довго, як довго існуватиме червоний Кремль і його змагання за панування над світом.

Мое місто і моя хата.

До революції місто Вінниця було одним з тих чудових міст України, де жилося легко і в достатку. Це був край, де все покранням — не треба бути винним. Вистарчас не бути тим, що нищить свою поневолену країну. Тоді одного дня він підпадає під якусь "кампанію": саботажист, член "Просвіти", мас родичів закордоном, говорить своєю мовою, а не мовою Леніна — отже "націоналіст", вважає свій народ окремим від московського, не захоплюється своїм воєнним помешканням і т. д.

Безчисленна армія шпигів слідкує за кожним і доносить про кожен крок і слово кожної людини, щоб, коли приїде арешт, на вулиці жахливої установи виготовити "акт обвинувачення".

Москві добре знає, що поневолені народи — навіть зовсім задурманені пропагандою і терором, ізольовані від можливості бачити всю забріханість "ідеї" і системи — будуть відосереднювати силою в моментальній кризі. Тому треба їх ослабити, знити, денационалізувати, можливо швидко підірвати їх моральну й біологічну силу.

СУЧАСНА ІНФЛЯЦІЯ

(П джерела та розміри інфляційної загрози в майбутньому)

Складна арифметика й сила виробництва ЗДА

Приблизний баланс народного господарства в бюджетному році 1951-52 на підставі попередніх наших підрахунків виглядав би наступним чином:

- 1. 70% суспільного продукту для потреб населення;
- 2. 10-20% для оборони;
- 3. 15% для капітальних робіт;
- 4. 5-7% дбір і послуг для адміністративно-державного апарату. Про них не було мови вище, бо с для кожного ясного, що не можна одного дня замкнути всі державні установи.

Ми бачимо, що в парі з тим як відсоток зростає буде зростати від 10% літом цього року до 20% весною 1952, зростають труднощі в тому, щоби всі видаткові позиції примістити в стовпі суспільного продукту, що очевидно не може вносити ні більше ні менше, а 100. Значною допомогою на найближчі місяці будуть наявні зараз великі запаси готових товарів. Та їхньої ролі не можна перецінювати, бо вони будуть вичерпуватися. Ці запаси є до деякої міри вже збалансовані та мають проти себе таку від'ємну позицію як те, що зборення забирають зараз нерівномірний відсоток різних дбір, а зокрема багато металів, що є основою виробництва не лише воєнного приладдя, але також цілого ряду тривалих продуктів для широкого вжитку населення. Високе запотребовання заліза та сталі в галузі оборонного сектору літом цього року зменшило доставку тих сировин для фабрик особових авт, телевізій, роверів і т. п. на 20-37%.

Приходиться через, збільшення суворим та безоглядним наставленням, переглядати різні видаткові позиції з суспільного продукту. В збореннях міняти щось — важко. Сильний натиск на споживача через нові податки чи скріплення різних форм оходностей може зменшити закуп дбір і послуг населення на 2-3%.

Щоби добитися до більшого зменшення цієї позиції треба би раціоналізації всіх дбір і послуг, але вона на мирний час у ліберальній країні не підходить. Зменшувати видатки на капітальні роботи теж не має відпаду. Зробити це — це дати сильний удар по збореннях та по господарській силі країни в недалекому майбутньому. Видатки на адміністративно-господарські послуги вже визначено за найнижчим рівнем в останніх роках.

Чи є якийсь інший вихід? Чи можна знайти якусь іншу розв'язку? Вихід лише по стороні сильного збільшення суспільного продукту. Лише, поширивши

УЧИТЕЛЬСЬКА ГРОМАДА — ВЕЧІРНІ ОСВІТНІ КУРСИ

в Нью-Йорку, 710 Е. 9. вул. Вписи учнів на українознавство (від 6. р. життя) та навчання в 6 відділах: 14. вересня 1951.

Матуральні курси (постійний і заочний) починають працю: 15. вересня ц. р.

УВАГА! НЬО ЙОРК, Н. Й.! УВАГА! ПАРОФІАЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОГО ПРАВОСЛАВНОГО ЦЕРКВИ СВ. ВОЛОДИМИРА (334 СХІД 14-та ВУЛ.)

17-го ВЕРЕСНЯ 1951 Р. В ГОД. 5-тй ВЕЧЕРІ РОЗПОЧИНАЄТЬСЯ НАУКА В РІДНІЙ ШКОЛІ

в якій навчатимуть: релігії, української мови, історії та географії України, церковного та народного співу.

Вписи дітей проводяться в канцелярії парафії кожного дня від 5 до 7 год. ввечері, починаючи від 10. вересня 1951 р. — Комітет.

УВАГА! НЬО ЙОРК, Н. Й.! УВАГА! УПРАВА ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ 10 ВІДД. В НЬО ЙОРКУ

запрошує на: ТОВАРИСЬКІ ВЕЧЕРНІЦІ

що відбудуться у ВЛАСНІЙ ДОМІВЦІ при 20 St. Marks Pl. (8. вул.) В СУБОТУ, 8. ВЕРЕСНЯ 1951 Р.

Початок о год. 9. веч. Власний буфет. Добірна танкова музика. Управа О.Д.В.У.

УВАГА! НЬО ЙОРК, Н. Й.! УВАГА! УПРАВА ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ 10 ВІДД. В НЬО ЙОРКУ

запрошує на: ТОВАРИСЬКІ ВЕЧЕРНІЦІ

що відбудуться у ВЛАСНІЙ ДОМІВЦІ при 20 St. Marks Pl. (8. вул.) В СУБОТУ, 8. ВЕРЕСНЯ 1951 Р.

Початок о год. 9. веч. Власний буфет. Добірна танкова музика. Управа О.Д.В.У.

УВАГА! НЬО ЙОРК, Н. Й.! УВАГА! УПРАВА ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ 10 ВІДД. В НЬО ЙОРКУ

запрошує на: ТОВАРИСЬКІ ВЕЧЕРНІЦІ

що відбудуться у ВЛАСНІЙ ДОМІВЦІ при 20 St. Marks Pl. (8. вул.) В СУБОТУ, 8. ВЕРЕСНЯ 1951 Р.

Початок о год. 9. веч. Власний буфет. Добірна танкова музика. Управа О.Д.В.У.

УВАГА! НЬО ЙОРК, Н. Й.! УВАГА! УПРАВА ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ 10 ВІДД. В НЬО ЙОРКУ

запрошує на: ТОВАРИСЬКІ ВЕЧЕРНІЦІ

що відбудуться у ВЛАСНІЙ ДОМІВЦІ при 20 St. Marks Pl. (8. вул.) В СУБОТУ, 8. ВЕРЕСНЯ 1951 Р.

Початок о год. 9. веч. Власний буфет. Добірна танкова музика. Управа О.Д.В.У.

В. П-ко

З ОДНОГО ЛИСТА

«Щитасмоє членами Толстовського Фонду»

Відомо, що у кожній великій фабриці з необхідністю бувають відпадки. Одні відпадки ніяк не можна використати й їх викидають. А інші часто надаються до дальшої переробки...

Наш Український Народний Фонд — є сьогодні розміром велика «фабрика». Він пішов глибоко в гущу народну, ширше охопив масу українську і нині денно приходить до Фонду десятки листів із Дітками Національним. Але не тільки з Дітками, а й з добрим словом, із захопленою до праці і зі зрозумінням тої праці.

Однак, і у Фонді, як у великій фабриці, трапляються відпадки. Відпадки, яких, однак, не можна легковажити. Навпаки, варто до них добре придивитися і мати на оці в дальній роботі.

Перед нами — невеликий лист. Лист, що прийшов у зворотній коверті УККомітету, себ-то від людини, що має якусь стигість із українською справою, з нашими громадянами, часописами чи організаціями.

Наводимо цього листа. Писаний він доброю українською мовою, майже цілком грамотно. Мав повний підпис і адресу.

Звучить так: «Шановні Друзі! Недавно я отримав від Вас листа, за якого щиро дякую. (Очевидно лист із Закликом Фонду — В. П-ко). Але хочу Вам сказати, я уже рік, як член Толстовського Фонду в Нью-Йорку. Це є руский комітет і для нас зі сходу України дуже багато цей комітет допоміг. Дуже багато наших людей перевіз цей Толстовський Фонд. Поперше, він допомагає знайти працю, 2) кормили, 3) давали кімнати для спання і їсти, поки чоловік не знайде праці, або вони самі. Отже, на жаль, я уже ось рік, як член Толстовського Фонду і дуже дякую цим людям! Во вони навіть і гришми давали допомогу, а коли заробити, то потрошки видавали. У них немає розділу чи ти українець (а українців найбільше перебувало там у них, ніж руских). Отже я не можу Вам давати членських грошей, бо я, як і інші брати мої українці, щитасмоє членами Толстовського Фонду.

З привітом В. Ч.

Дізнав: Мені жаль, що я не липав нічого за Український Народний Фонд зпочатку, але тепер я не можу там кидати та до другого вступати».

Отже — під усіма оглядами цікавий документ. Документ доби. Чоловік зі Східної України, сам себе визнає українцем і, як видно з листа, вчився в українській школі.

І разом з тим, «Толстовський Фонд! При чім не як засадниче і вороже протиставлення Українському Фондові, а лише за принципом — «ето всьорванно». Зачіпався раніше за Толстовський Фонд, значить слава Богу. «Кормлять і роботу шукають». Зачіпався б скоріше за Український Фонд, — було б друге добре.

Типовий продукт большевицької політики: «національна по формі — соціалістична, — читай інтернаціональна, читай — практично: російська. Подібних людей доводиться зустрічати серед нової східно-української еміграції немало. В. Ч. сам пише: «а українців найбільше перебувало там у них...» І дивуватися надзвичайному педагогічному мистецтву большевиків.

Один з численних прикладів: молодий чоловік, студент високої школи, народився у Полтаві, батьки — українці, скінчив українську десятирічку у тій же Полтаві і, разом з тим, строго кажучи, національно невідомий. На проф. Грушевського каже — проф. Грушевський, а що Петлюра не бандит, а національний герой — із здивуванням і з певним невдов'ям довідується доперва тут, на еміграції.

З огляду на те все, щодо майбутнього політичного устрою СССР, програма: «Широка страна моя родная» — майже не викликає заперечень.

Словом, матеріал для майбутнього публіцисту — першорядний. Сталин — пригодував, Толстовський Фонд — підогрів, а Керенський-Абрамович — готують «скапіталізувати».

Зустрічаючись з новою східною емігранткою, — молододю дівчиною, донькою замученого видатного українського поета й ученого. Сипле цитатами з російських поїв та письменників.

А чому ж не з українських? Зашарілася. Знаєте, у нас, в десятирічці, був прекрасний учитель російської літератури. Надзвичайно цікаво викладав, захоплював.

А української? — Вчите, українська була у нас якось в загоні. Яких дві години на тиждень, а російська — п'ять і шість. Український професор завжди якийсь нецікавий, залюблений, прибитий. А російський — лев. Дуже нам, дівчатам подобався.

Ото ж — звідси недалеко й до Толстовського Фонду. «Толстовський Фонд»... Що йому закинуть? Чисто гуманітарна, допомогова організація. У них немає розділу чи ти українець» — пише громадянин В. Ч.

І справді, мовляв: «якака різниця»? Вони так і пишуть в «Новому Русскому Слові», коли нас причалять до Нью-Йорку пароплав: «ожидаються следующие русские ДПП». Між ними ДП — 75 відсотків — «єників», але це не заважає, мовляв: «ми політики не делаем». Ідуть на притягати. Привітньо зустрічають: «добро пожаловать!» Везуть на фарму, «кормлять».

Цей перший момент, коли загнаний совєтський ДП ступав на поріг світового міста, — не забувається. Ціле життя пам'ятас того, хто протягнув йому помічну руку.

І ось тут нам, українцям, особливо ньюорським українцям, с чого починатися. Дітиська перелесенська нужда, ота потреба першої помочі, не раз стукталася в наші двері, в двері українських установ та організацій. Але ми, українці, таки часом дивимось вузькою і ставимось черственко. Далі розмов справа не пішла.

А воно все має свої наслідки: «Я не можу вам давати членських грошей, бо я, як і інші мої брати — українці, щитасмоє членами Толстовського Фонду».

На диспут із Совстами виждас на конференцію в Сан Франциско делегация Південно-Корейської Республіки, яка офіційно не була запрошена до участі в конференції.

Пані Ева Перон, жінка президента Аргентини Хуана Перона, не може бути кандидаткою на становище віцепрезидента держави з уваги на свій вік. Вона має 29 років життя, а закон вимагає закінчення 30 років. Крім того, конституція вимагає 10 років активної діяльності кандидатка, а право голосування для жінок в Аргентині запроваджене лише три роки тому.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

Лист до Редакції

Ангсбург, 31 серпня 1951. Прощу Редакцію «Свободи» вислати в Вашу часопис наступне листисення:

Американський поденник «Нью Йорк Таймс», умістивши 17. серпня ц. р. мій допис, виславий від імені Інформаційної Служби Виконавчого Органу Української Національної Ради, зробив скорочення в згаданому обширному листі. Тому викликає неясність у трактуванні справи публіцисту в цьому дописі. З цієї причини наводимо те місце в листі, що не було видруковано в «Нью Йорк Таймс», яке дає наш погляд на проблему публіцисту.

«Вони (росіяни — П. Ф.) забувають, що такий публіцист санкціонує як беззаконне большевицьке завоювання як законне. Завоювання народи (напр. Україну, Грузія, Вірменія і ін.) мали свої вільно вибрані парламенти, які проголосили незалежність цих країн. Отже завоювання мило б спор міжнародне визнання. Коли б же однак дійшло до публіцисту, то мали б бути взяті на увагу відповідно слідуючі факти».

(They forget to remember that such a piblicist would sanction the illegal Soviet conquest as legal. The conquered nations (e. g. Ukraine, Georgia, Armenia etc.) had their freely elected Parliaments who declared the independence of their countries. Conquest would thus have international recognition. If, nevertheless, it would come to a piblicist the following facts should be considered adequately:)

Пропрагатори публіцисту з російського боку не хочуть визнати демократичності і легальності українського проголошення незалежності (УНР) універсалом Центральної Ради 22. січня 1918 р. Слід пригадати, що в кінці грудня 1917 року відбулися в Україні вибори до Української Установчої Ради, які дали величезну перемогу для українських соціалістичних партій. Це були ті самі партії, що вели українську політику в Центральної Раді. Українська Установча Рада мала почати свою діяльність 8. травня 1918 року. Але влада П. Скоропадського, що прийшла після повертоту 29 квітня 1918 року, не допустила до скликання Української Установчої Ради. Однак факт Української Установчої Ради лишається в історії України, і це один із найбільш важливих аргументів з нашого боку проти російської пропаганди за публіцисту.

З правдивою пошаною Панає Феденко

Прем'єр консервативного уряду Нової Зеландії Голланд, який два роки тому здобув перемогу над соціалістами, здобув нову перемогу на виборах до парламенту. Його Консервативна Національна Партія здобула не менше як 47 місць у парламенті, що має всього 80 місць.

Голланд заявив, що в цій перемозі сприяв виступ Тамаса Дію проти загрозі комунізму який зробив губернатор Нью-Йорку під час недавніх виїздів Нової Зеландії.

Бути членом Українського Народного Союзу, значить належати до такої української організації, яка об'єднала в Америці й Канаді найсильніші українські сили в один ідейний мовліт та поставила його на службу нашим країнам та нашому повеноленому українському народові.

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Лист до Редакції

Ангсбург, 31 серпня 1951.

Прощу Редакцію «Свободи» вислати в Вашу часопис наступне листисення:

Американський поденник «Нью Йорк Таймс», умістивши 17. серпня ц. р. мій допис, виславий від імені Інформаційної Служби Виконавчого Органу Української Національної Ради, зробив скорочення в згаданому обширному листі. Тому викликає неясність у трактуванні справи публіцисту в цьому дописі. З цієї причини наводимо те місце в листі, що не було видруковано в «Нью Йорк Таймс», яке дає наш погляд на проблему публіцисту.

«Вони (росіяни — П. Ф.) забувають, що такий публіцист санкціонує як беззаконне большевицьке завоювання як законне. Завоювання народи (напр. Україну, Грузія, Вірменія і ін.) мали свої вільно вибрані парламенти, які проголосили незалежність цих країн. Отже завоювання мило б спор міжнародне визнання. Коли б же однак дійшло до публіцисту, то мали б бути взяті на увагу відповідно слідуючі факти».

(They forget to remember that such a piblicist would sanction the illegal Soviet conquest as legal. The conquered nations (e. g. Ukraine, Georgia, Armenia etc.) had their freely elected Parliaments who declared the independence of their countries. Conquest would thus have international recognition. If, nevertheless, it would come to a piblicist the following facts should be considered adequately:)

Пропрагатори публіцисту з російського боку не хочуть визнати демократичності і легальності українського проголошення незалежності (УНР) універсалом Центральної Ради 22. січня 1918 р. Слід пригадати, що в кінці грудня 1917 року відбулися в Україні вибори до Української Установчої Ради, які дали величезну перемогу для українських соціалістичних партій. Це були ті самі партії, що вели українську політику в Центральної Раді. Українська Установча Рада мала почати свою діяльність 8. травня 1918 року. Але влада П. Скоропадського, що прийшла після повертоту 29 квітня 1918 року, не допустила до скликання Української Установчої Ради. Однак факт Української Установчої Ради лишається в історії України, і це один із найбільш важливих аргументів з нашого боку проти російської пропаганди за публіцисту.

З правдивою пошаною Панає Феденко

Прем'єр консервативного уряду Нової Зеландії Голланд, який два роки тому здобув перемогу над соціалістами, здобув нову перемогу на виборах до парламенту. Його Консервативна Національна Партія здобула не менше як 47 місць у парламенті, що має всього 80 місць.

Голланд заявив, що в цій перемозі сприяв виступ Тамаса Дію проти загрозі комунізму який зробив губернатор Нью-Йорку під час недавніх виїздів Нової Зеландії.

Бути членом Українського Народного Союзу, значить належати до такої української організації, яка об'єднала в Америці й Канаді найсильніші українські сили в один ідейний мовліт та поставила його на службу нашим країнам та нашому повеноленому українському народові.

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

Лист до Редакції

Ангсбург, 31 серпня 1951.

Прощу Редакцію «Свободи» вислати в Вашу часопис наступне листисення:

Американський поденник «Нью Йорк Таймс», умістивши 17. серпня ц. р. мій допис, виславий від імені Інформаційної Служби Виконавчого Органу Української Національної Ради, зробив скорочення в згаданому обширному листі. Тому викликає неясність у трактуванні справи публіцисту в цьому дописі. З цієї причини наводимо те місце в листі, що не було видруковано в «Нью Йорк Таймс», яке дає наш погляд на проблему публіцисту.

«Вони (росіяни — П. Ф.) забувають, що такий публіцист санкціонує як беззаконне большевицьке завоювання як законне. Завоювання народи (напр. Україну, Грузія, Вірменія і ін.) мали свої вільно вибрані парламенти, які проголосили незалежність цих країн. Отже завоювання мило б спор міжнародне визнання. Коли б же однак дійшло до публіцисту, то мали б бути взяті на увагу відповідно слідуючі факти».

(They forget to remember that such a piblicist would sanction the illegal Soviet conquest as legal. The conquered nations (e. g. Ukraine, Georgia, Armenia etc.) had their freely elected Parliaments who declared the independence of their countries. Conquest would thus have international recognition. If, nevertheless, it would come to a piblicist the following facts should be considered adequately:)

Пропрагатори публіцисту з російського боку не хочуть визнати демократичності і легальності українського проголошення незалежності (УНР) універсалом Центральної Ради 22. січня 1918 р. Слід пригадати, що в кінці грудня 1917 року відбулися в Україні вибори до Української Установчої Ради, які дали величезну перемогу для українських соціалістичних партій. Це були ті самі партії, що вели українську політику в Центральної Раді. Українська Установча Рада мала почати свою діяльність 8. травня 1918 року. Але влада П. Скоропадського, що прийшла після повертоту 29 квітня 1918 року, не допустила до скликання Української Установчої Ради. Однак факт Української Установчої Ради лишається в історії України, і це один із найбільш важливих аргументів з нашого боку проти російської пропаганди за публіцисту.

З правдивою пошаною Панає Феденко

Прем'єр консервативного уряду Нової Зеландії Голланд, який два роки тому здобув перемогу над соціалістами, здобув нову перемогу на виборах до парламенту. Його Консервативна Національна Партія здобула не менше як 47 місць у парламенті, що має всього 80 місць.

Голланд заявив, що в цій перемозі сприяв виступ Тамаса Дію проти загрозі комунізму який зробив губернатор Нью-Йорку під час недавніх виїздів Нової Зеландії.

Бути членом Українського Народного Союзу, значить належати до такої української організації, яка об'єднала в Америці й Канаді найсильніші українські сили в один ідейний мовліт та поставила його на службу нашим країнам та нашому повеноленому українському народові.

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

Політичне платне огол.)

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ШКАГО, ІЛЛ.

Успіх драмгуртка СУМА

До восьмої ще далеко, а люди вже поспішають до залу під церквою св. Миколая в Шкаго. Це ж сьогодні там драмгурток Осередку СУМА Шкаго-Північ, під проводом п. А. Степового, ставить п'єсу Марка Кропівницького „Дай серцю волю, заведе в неволю“.

Драмгурток СУМА вже відомий шкаговецькій публіці ранняшою постановкою драми Паличака „В штабі УПА“. Все тоді драмгурток здобув собі успіх і признання з боку публіки. Тому й не дивно, що сьогодні, 19 вересня 1951, на постанову п'єси „Дай серцю волю“ так часино й численно сходяться гості. Але помітно, як простора церковна зала заповнюється глядачами. Ось, — уже зайняті всі сидіння, — гості не перестають приходити, — ось уже багатом доводиться стояти.

РОЗШУКИ

КАТЕРИНА КУНАШ Avenida 3-a № 111, San Felipe Edo YARACUAY, VENEZUELA, ПОШУКУЮТЬ ІВАНА І РОЗАЛІЮ КУНАШІВ, що жили в Нью Йорку.

ТЕРЕСА РУДИН, Box 387 Farmingville, Lond Island, N. Y., просить п. Генри Платоно зкомунікуватися в справі брата Палина Рудий, який перебуває тепер 98 DeWen Port St., Bolton Lanes, England.

В дуже важкій справі пошукую до суду сестру **МАРІО ЗАПЛОТНИЦЬКУ ДЕМЧЕНКО** зі села Скмерова, Перемишля. Колись замішала в Пулан, Ілл. на Dogley Ave. Маю листа з краю. Хто про неї знає, або вона сама, писати:

Mrs. PAWLINA MAKONOH, 93 West 43 St., Bayonne, N. J.

Пошукую односторонній за старої еміграції, виїхали до 1914 р. в Америку, з Київської губ., обл. Умань. Сидоренко Федір, Сидоренко Никифор, його син, Сичкар Ассентій, Войтенко Іван, Обшатко Ютка, жиджиня в Нью Йорку, Мартинюк Димид, Тарасюк Манило, Слюсаренко Захарко, Журба Саміло, Слюсаренко Манило. Прощу об'язати, або хто знає їх, прощати повідомити, с. важна справа. Пишіть на адресу: Remington Yakiv, 4870 Swt. Hedwig St., Detroit 10, Mich.

П. К-на
ДІТРОНТ, Міш.

Книжки-Журнали-Картки

НОВІ КНИЖКИ:
Д-р І. Німчук: „595 днів совєтських в'язень“. Спомини. 237 стор. \$1.50.
Д-р І. Огієнко (Іларіон): „Українська літературна мова“. Т. 1. 347 стор. \$3.25.
Журнал „Україна“. Українознавчий збірник за редакцією І. Вороника. Париж. Ч. 1-4. 304 стор. \$2.70.
Ціни з об'явленою поштовою. Гроші вислати з замовленням: **BOOKSTORE W. MAGUN**, P. O. Box 361, Cooper Sta., New York 3, N. Y.

ПЕРЕВІЗ пасажирів, пакунків і речей у місті, поза місто і на дальшу віддачу.
ПО НИЗЬКІМ ЦІНАМ.
Головствити 6-10 разку і 6-10 веч. Телефон: СУ. 9-7879
M. SHULGIN TRANSPORTATION
2066 Anthony Ave., N. Y. 57, N. Y.

ТЕПЕР ПОРА ЗАПИСАТИСЯ НА КУРСІ САМОХОДОВИХ МЕХАНІКІВ І КУРСІ ЕДНІ
GR. 7-8951

КУРСИ МЕХАНІКІВ КУРСИ ЕДНІ АВТАМІ
Постараємося для Вас про екзамен Лайсенсу. Наші учні дістають дипломи. Помагаємо в одержанні праці. Інструкції в українській і англійській мовах. **КУРСИ ДЕННИ, ВЕЧІРНІ І НЕДІЛЬНІ**. Інструктори фахівці. Зал. в 1918.
L. TYCHNIEWICZ, директор
Metropolitan Auto School
155 — 2nd Ave., близько 10th St. NEW YORK CITY

УВАГА! — ГРОМАДЯНИ!
DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARKS PLACE
NEW YORK, N. Y.
подає до ласкового відома нашой клієнтці, що з днем 1-го Вересня 1951 р. відкриваємо відділ **МУЖЕЬСЬКОЇ ГАЛІНТЕРІЯ** а саме:
першої якості сорочки, спортивні сорочки, плажники, знайої марки: „Jayson" і „Fruit of the Loom"
Далше пригадуємо, що маємо на складі власного виробу **ФІЛЬЦОВОЇ КАПЕЛЮХИ** в найновіших фасонах **ПРОСИМО ОТЖЕ ЗАПІТИ І ПЕРЕКОБИТИСЯ ПРО ВИСОКУ ЯКІСТЬ МАТЕРІАЛУ ТА НИЗЬКУ ЦІНУ!**
Прочімо служби нашой оголошення по радіо-програмі п. Мельника кожної неділі між 7-8 год рано на хвилі 1480, (станція WHOM) **ОТВОРЕНО ЩОДЕННО ДО 8 ВЕЧ.** В П'ЯТНИЦІ І СУБОТИ ДО 9:30
DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARKS PLACE, NEW YORK CITY

БЕЗПЛАТНА ПРОБА на ревматичні болі **АРТРИТИЧНІ**
Коли Ви ніколи не вживали ліку званого **ROSSE TABS** на ці важкі мускулярні недомогання й болі, злучені з ревматизмом і запаленням, або з нервовим запаленням, то чому не спробувати його **СЬОГОДНІ** на наш кошт.
Якщо вживають тисячі людей впродовж 25 років, **БЕЗПЛАТНО** для **ЧИТАЧІВ** **НАШОЇ ГАЗЕТИ**
Запрошуємо Вас випробувати його без ніяких коштів. Дозвольте, щоб ми вислали Вам папку повної величини. **ЗАЖИВАЙТЕ БЕЗПЛАТНО 24 ТАБЛІТОК**. Коли не будете вдоволені повністю — часою — пошкоую, зверніть нам решту й не буде нам винні нічого. Така проба не буде коштувати Вас ні одного цента. **НЕ ВИСИЛАЙТЕ ГРОШЕВ**. Пишіть лише негайно Ваше ім'я й адресу до: **ROSSE PRODUCTS COMPANY**, Dept. O-3, 2708 Farwell Ave., Chicago 45, Ill.

ПРОФ. Д-Р МИКОЛА ПОЛЕВСЬКИЙ
ЛЕНЦІ НА ФОРТЕПІАНО
В **ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКОМУ КЛУБІ**
(149 Second Ave., New York 3)
Запис та інформація в Клубі по середах від 5 до 7 год. ввечері, в неділях від 12—1 попол., або щодня через телефон: TRafalgar 3-9487.

ПЛАСТИНКИ — РЕКОРДИ
НАЙБІЛЬШИЙ СКЛАД
HANUSEY MUSIC COMPANY
Market 7-3093. 724 Poplar St., Philadelphia 23, Pa.
Пишіть про безплатний каталог.

ТАРЗАН, ч. 2669. На місці

„WHO THE DEVIL...“ WOLF PAUSED STARRING AT THE NAKED APE-MAN. „YES, WOLF...“ TARTAN SAID QUIETLY. „GO ON.“

„TARTAN!“ WOLF EXCLAIMED AS HE RECOGNIZED THE APE-MAN'S VOICE. „I SUSPECTED YOU WERE CHIRAM'S MAN, WOLF. NOW I KNOW IT!“

„SO!“ WOLF SNARLED. „A HOT BULLET'S A SURE CURE FOR EAVESDROPPING!“

„Який чор...“ Вольф прикусив язика, побачивши голого малпочовка. „Гаразд Вольфе, продовжуй!“ сказав Тарзан м'яко. „Це Тарзан“ — крикнув Вольф, пізнавши голос малпо-

чоловіка. — „Я підозрівав, що ти спільник Чірама. Тепер я вже знаю це!“

„Так!“ заверещав Вольф. Гаряча куля це певний лік на підслухування!“

ЗБРОСНЕНІ ТРУДНОЩІ ФРАНЦІ

Париж. — Французький уряд боюється, що він не зможе дати призначеного йому вкладу в оборону підготовку Західної Європи та буде змушений зменшити свою продукцію зброї, якщо вміжчасі Злучені Держави не допоможуть йому розв'язати критичне за потребування на вугілля та якщо він не одержить відповідної альянської допомоги — для протиукомуністичної війни в Індю-Китаю. Ці проблеми видвинув французький міністер закордонних справ Роберт Шуман на найближчій конференції „трех великих“ у Вашингтоні та опісля на конференції Атлантийської Ради в Оттаві в Канаді.

Пані Верезовська і п. Заблоцький, промовляючи від СУМУ, навізували свої думки до слів п-ні Хомякової, що дані і нові імігранти повинні спільно працювати для країни долі України. В тому самому дусі промовляли гості п. Кошаченко, п-ні Стисловська, д-р М. Крук, Давид і Чупа. П-ні Климшиня повторила ще раз свій відгук про „Значення української жінки“ і закликала присутніх українських матерів, щоб виховували своїх дітей в релігійному й українському дусі, щоб навчили своїх дітей любити і шанувати свою традицію. П-ні Ганин заклала присутніх, щоб зложили дамок для хорих українців в Німеччині. Збірка принесла \$30.08. Зложили: Рудий \$2, по \$1: Хомяк, Кобаса, Козак, Мелікуза, Ганин, Заблоцький, Чорний, Василь, Чупа, Дидів, Солодкий, Польова, Стисловська, Кошаченко, Хибинська, Худик, д-р М. Крук, Верезовська, Кульчицька, Крук і К. Кобаса. Чистий дохід з Прогукли в сумі \$100 висладо для хорих українців на туберкульозу в Німеччині.

Ср. Заплітна, секретарка.

ТОРОНТО, Онт.
Свято Зброї

Щоб гідно відзначити 32 річницю славного походу Українських З'єднаних Армії на Київ-Одесу в серпні 1919 року, представники українських ветеранських організацій відбули кілька своїх засідань за участю генералів В. Клевача і М. Садовського та полк. О. Кузьмиченка і вирішили наступне:

1. Свято Зброї відбудеться 16 вересня в Аудиторії УБО, при 297 Каледжі вулиці.

2. Свято влаштують всі ветеранські організації під почесним патронатом.

3. Чистий дохід призначений для потребуючих допомог ветеранів Українських Визвольних Змагань.

4. До святкового комітету вибрано: д-р С. Роскоха — голова, Ю. Гуменюк, заступник, Івж. В. Озаркевич — секретар, В. Вибик — скарбник, С. Тербуш — зв'язковий, П. Вігрус, член.

5. Святочні реферати виготовлять: полк. О. Кузьмиченко, що недавно прибув до Канади з Європи і сот. О. Станівір, як учасники походу.

6. В концертній частині візьмуть участь українські мистецькі сили. Закладається все українське громадство міста Торонта і околиць, а передусім українська молодь, щоб своєю участю в цьому так величавому святі гідно відзначити і шанувати найвільніший момент визвольних змагань українського народу.

Святковий Комітет

Гелікоптер у польованні на китів буде застосований у південному Тихому Океані. Флотилія з 17 німецьких суден відпливає з Кіль під панамських прапором, маючи на борту головною судна гелікоптер, завданням якого буде провадити розвідку за китами і радіолати про наслідки команди флотилії.

ПОДЯКА
Щиро дякуємо п. д-р Ю. Волинцеві, що добре і вміло провадив нашу справу та поміг нам бути звільненими з острова „Ellis Island“.
Стефанія і Марія Гнатіві.

ПОДЯКА
Сердечно дякуємо Католицькій ладі а передусім п. д-р Б. Карпівичеві за його старання о звільненні нас з острова „Ellis Island“.
Стефанія і Марія Гнатіві.

ПОДЯКА
Панченкові Миколі, що жертвував 2 рази кров, яка була потрібна нашому Ромкові при двох операціях як теж Зміюві Володимирові, що жертвував теж кров при другій операції, складаємо з глибокої серця сердечну подяку. — Цієї жертви ім ніколи не забудемо!
Юлія, Саген Лисинька, (батьки) Володимир, (брат)

НАЙЛУЧШУ
Українську або американську машинку до писання Найкраще, і найдешевше зараз можете набути в СУРМІ.
Пишіть по інформації.
SURMA
11 East, 7th St. New York 3, N. Y.

ПРОФ. Д-Р МИКОЛА ПОЛЕВСЬКИЙ
ЛЕНЦІ НА ФОРТЕПІАНО
В **ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКОМУ КЛУБІ**
(149 Second Ave., New York 3)
Запис та інформація в Клубі по середах від 5 до 7 год. ввечері, в неділях від 12—1 попол., або щодня через телефон: TRafalgar 3-9487.

ПЛАСТИНКИ — РЕКОРДИ
НАЙБІЛЬШИЙ СКЛАД
HANUSEY MUSIC COMPANY
Market 7-3093. 724 Poplar St., Philadelphia 23, Pa.
Пишіть про безплатний каталог.

ТАРЗАН, ч. 2669. На місці

„WHO THE DEVIL...“ WOLF PAUSED STARRING AT THE NAKED APE-MAN. „YES, WOLF...“ TARTAN SAID QUIETLY. „GO ON.“

„TARTAN!“ WOLF EXCLAIMED AS HE RECOGNIZED THE APE-MAN'S VOICE. „I SUSPECTED YOU WERE CHIRAM'S MAN, WOLF. NOW I KNOW IT!“

„SO!“ WOLF SNARLED. „A HOT BULLET'S A SURE CURE FOR EAVESDROPPING!“

„Який чор...“ Вольф прикусив язика, побачивши голого малпочовка. „Гаразд Вольфе, продовжуй!“ сказав Тарзан м'яко. „Це Тарзан“ — крикнув Вольф, пізнавши голос малпо-

чоловіка. — „Я підозрівав, що ти спільник Чірама. Тепер я вже знаю це!“

„Так!“ заверещав Вольф. Гаряча куля це певний лік на підслухування!“

ЧЕРВОНІ СКОФІСКУВАЛИ БРИТАНСЬКУ ПЕРЕГОНОВУ ПЛОЩУ В ШАНХАЙ

Гонг-Конг. — Офіційна комуно китайська агенція повідомляла, що червоне управління Шанхаю „перебрало на власність“ відому там перегонову площу, вартість якої вносить кілька мільйонів доларів та яка була своєрідним символом західного стану посідання в цій далеко-східній метрополі. Площа була власністю переогоногов клубу, власність якого була в британських руках. В повідомленні про перебрання властности містом нічого не сказано про будь-яку рекомендацію. Площа має бути перебудована в публічний парк.

ЗБОРНІ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Тов. ім. Д. Вітовського, від. 375, подає до відома своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 8 вересня, в год. 7 ввечері, в доміві Укр. Клубу при 847 N. Franklin St. Простягати тих членів, які одержали книжечки для розпродажу, принести за них належність. Догують членів протести виринати залеглість. — В. Васильюк, гол.; О. Грималек, скарб.; П. Івж, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Н. — Митинг Сестр. Род. Пресв. Богородиці, від. 36, відбудеться в неділю, 9 вересня, в год. 5. пополудні, в церковній залі. Просимо членів, місцевих і позаштатних, прийти на цей митинг, бо с багато важних справ до погодження. — К. Шурот, секр.; Х. Валеченка, кас.; С. Гуцька, секр.

ШКАГО, ІЛЛ. — Вр. св. Стефаня, від. 221, дає до відома всьому членству, що місячні збори відбудуться в неділю, 9 вересня, в Домі Відділів У. Н. Союзу, 843 N. Western Ave., в год. 12:30 пополудні. Приявність на зборах всіх членів й членів с конечною погождана. — Ф. Васильовський, пресд.; Д. Максимюк, кас.; Т. Шпікула, секр.

КРИТИКУЮТЬ СУДІЮ З ГАВАЙ ЗА НИЗЬКУ ПОРУКУ ЗА КОМУНІСТІВ

Вашингтон. — Сен. Джо-зеф К. О. Магоні, голова сенатської комісії для Гавайських справ, гостро накинувся на суддю з Гаваїв за те, що він присудив низьку поруку на сім арештованих комуністів. Федеральний суддя, Делберт Е. Менгер, назначив по \$5'000 поруку, хоч комісар Злучених Держав дамагався по \$75,000. Серед арештованих Федеральних Слідчим Бюром комуністів, перебуваєв Джек В. Голл, провідник робітників на плантаціях цукру й приборєжних робітників. Його випущення на волю за низькою порукою дасть йому спроможність взяти участь у нарадах для викликання страйки саме тоді, коли переговори між юнією і підприємцями вже закінчені. Він не погодився на умови й наказав робітникам страйкувати. — З Гоголуду наспіли вісті, що федеральна судейська лава поставила в стан обвинувачення арештованих комуністів за змову для насильного повалення уряду. Водночас судейська лава зажадала підвищення друки, накладеної суддю Менгером.

ПОДЯКА

Щиро дякуємо п. д-р Ю. Волинцеві, що добре і вміло провадив нашу справу та поміг нам бути звільненими з острова „Ellis Island“.
Стефанія і Марія Гнатіві.

ПОДЯКА
Сердечно дякуємо Католицькій ладі а передусім п. д-р Б. Карпівичеві за його старання о звільненні нас з острова „Ellis Island“.
Стефанія і Марія Гнатіві.

ПОДЯКА
Панченкові Миколі, що жертвував 2 рази кров, яка була потрібна нашому Ромкові при двох операціях як теж Зміюві Володимирові, що жертвував теж кров при другій операції, складаємо з глибокої серця сердечну подяку. — Цієї жертви ім ніколи не забудемо!
Юлія, Саген Лисинька, (батьки) Володимир, (брат)

НАЙЛУЧШУ
Українську або американську машинку до писання Найкраще, і найдешевше зараз можете набути в СУРМІ.
Пишіть по інформації.
SURMA
11 East, 7th St. New York 3, N. Y.

ПРОФ. Д-Р МИКОЛА ПОЛЕВСЬКИЙ
ЛЕНЦІ НА ФОРТЕПІАНО
В **ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКОМУ КЛУБІ**
(149 Second Ave., New York 3)
Запис та інформація в Клубі по середах від 5 до 7 год. ввечері, в неділях від 12—1 попол., або щодня через телефон: TRafalgar 3-9487.

ПЛАСТИНКИ — РЕКОРДИ
НАЙБІЛЬШИЙ СКЛАД
HANUSEY MUSIC COMPANY
Market 7-3093. 724 Poplar St., Philadelphia 23, Pa.
Пишіть про безплатний каталог.

ТАРЗАН, ч. 2669. На місці

„WHO THE DEVIL...“ WOLF PAUSED STARRING AT THE NAKED APE-MAN. „YES, WOLF...“ TARTAN SAID QUIETLY. „GO ON.“

„TARTAN!“ WOLF EXCLAIMED AS HE RECOGNIZED THE APE-MAN'S VOICE. „I SUSPECTED YOU WERE CHIRAM'S MAN, WOLF. NOW I KNOW IT!“

„SO!“ WOLF SNARLED. „A HOT BULLET'S A SURE CURE FOR EAVESDROPPING!“

„Який чор...“ Вольф прикусив язика, побачивши голого малпочовка. „Гаразд Вольфе, продовжуй!“ сказав Тарзан м'яко. „Це Тарзан“ — крикнув Вольф, пізнавши голос малпо-

чоловіка. — „Я підозрівав, що ти спільник Чірама. Тепер я вже знаю це!“

„Так!“ заверещав Вольф. Гаряча куля це певний лік на підслухування!“

БРУКЛІН, Н. Н. — Триквартирний збори Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 158, відбудуться в п'ятницю, 7 вересня, в год. 8 ввечері, в У. Н. Домі, 216 Гренд вул. Простягати членів прийти, бо с важкі справи до погодження. — Урид.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Тов. Любова, від. 45, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в неділю, 9 вересня. Простягати всіх членів прийти, щоб догують, щоб конечно явилися і виринали залеглість, бо інше будуть суспендовані. — Т. Малик, пресд.; А. Гарасин, кас.; М. Ю. Сенія, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Н. — Вр. св. Володимир, від. 130, повідомляє всіх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 8 вересня, в год. 8-й ввечері, при 7-й вулиці в церковній залі. Простягати прийти на означений час. — Малецький.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 4. вересня 1951 р. померла **ПАВЛЯ СВІТНИЦЬКА**, членяня Бр. св. Івана Христителя, від. 276 У. Н. Союзу в Джерзі Ситі, Н. Дж.
Покійна походила зі села Завадка, пов. Сніок. Поширила в смутку мужа Петра, сина Петра, доньку Ану, 2 вивік, неслучку і зятя.
Похорон відбудеться в п'ятницю, 7 вересня, в год. 9 рано, а погребового заведення Івана Ковальчика, 129 Grand St., до укр. гр-катол. церкви св. Петра й Павла, а відтак на цвинтар Holy Cross в Арлінгтон, Н. Дж. — К. Ів. П. І.
Секретар.

Дня 27. серпня 1951 р. померла в 62 році життя **МАРІЯ СЛАВИЧ**, довголітна членяня від. 333 У. Н. Союзу в Бервік, Па.
Покійна походила зі села Шанюрці, пов. Турка. Останила в смутку мужа Максима і 8 дітей. — В. Ів П. І.

Длиною сумною вістюю з приятелями і знайомими, що дня 14. серпня ц. р. в Ньюйорку (Німеччина) помер бр. п. Івж. **ОМЕЛІЯ РЕНАГОВИЧ**.

Покійний народився в Трійціях, пов. Перемишля. Після закінчення гімназії в Перемишлі студіював агрономію у Празькій Політехніці. На рідних землях працював як слухачовик „Маслокомітету“ в Стрию до 1939, а в 1939—44 рр. як референт Укр. Допом. Комітету в Перемишлі. В 1945—51 рр. діяв доле інших укр. емигрантів у торах Карльсфельд, Міттенвальд і Ньюйорк. Покійний поховано на кладовищі в Ньюйорку. Пляхидка по Покійному відправиться в неділю, 9 вересня ц. р., в год. 4:30, в церкві св. Миколая, в Шкаго, а поминальня Богослуження 22 вересня ц. р., в год. 8 рано в тієїж церкві.

NEW YORK and NEW JERSEY АСЕНУРАЦІЯ
Домів, склепів і убрания від огня; біжуетерії, кожухів (furs), фотографічних апаратів та убрания від крадіжки; вікон в склепах від розбиття як також від всяких випадків в склепах і на хідниках перед склепами; автомоблів від огня, випадків та крадіжки. Також аскуруємо від всяких нечасних випадків та хворіб.
Ласкаві оголошення в справі всякого роду аскурації та продажі і купна домів, приймаємо в нотаріальнім Бюрі Стефана Ковбасюка.
ANTHONY SHUMEYKO
Insurance Broker
(коло Евані А) New York 3, N. Y.

ШИФКАРТИ
ПРОДАСМО НА ВСІ КОРАБЛІ.
ГРОШІ посилаємо до всіх країв і виплачуємо на останній потчі.
АФІДЕВІТИ, петиції та інші потрібні документи на спровадження крєвних і знайомих до Америки зі сктальняння та інших країв.
ПРОДАСМО домів та всякого роду бізнесу.
У всіх справах звертайтеся до звісного **НОТАРІАЛЬНОГО БЮРА**.
S. KOWBASNIUK
277 EAST 10th ST., (Near Ave. A.) NEW YORK 3, N. Y.

ПРИ ЗМІНІ МЕШКАННЯ В НЮ ЙОРКУ АБО ПЕРЕСЕЛЕННІ ДО СТЕТІВІС: **NEW YORK PENNSYLVANIA NEW JERSEY CONNECTICUT** **КЛИЧТЕ УКРАЇНСЬКЕ ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО** В. В. ВОГАЧЕВСЬКОГО
335 EAST 6th STREET, NEW YORK 3, N. Y. — TEL. OR. 3-2484

МЕНВІЛ, Н. Дж. — Збори Тов. ім. Т. Шевченка, від. 349, відбудуться 9 вересня в год. 2 пополудні в Домі Лисного. — Т. Шегера, пресд.; Л. Мартинчук, кас.; М. Лисий, секр.

ПОМЕШКАННЯ
ДО ВІНАЙМУ АПАРТАМЕНТ — 2 кімнати і приватна лазничка. **Mike Elko, 605 N. 7th St., Phila., Pa.**

ПРАПНІ
ПОТРІБНО **ПОРТЕРІВ - ПІРИБРАЛЬНИКІВ** Нічна праця, сталь, добра плата! Голосятися денно між 3 а 5 полат. 15-25 Whitehall Street, New York City (близько South Ferry, кімн. 210)

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS AIR CONDITIONED Обслуга Ціра і Чесна Our Services Are Available Anywhere in New Jersey 801 SPRINGFIELD AVENUE NEWARK, NEW JERSEY ESsex 5-5555

3. БЕРЕЗОВСКИ
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК УПРАВІТЕЛЬ **BERRY FUNERAL HOME, Inc.** 525 East 6th Street, New York 9, N. Y. Phone ALgonquin 4-5746

Дні нові в модернім комюніалінім стилі каплиці. Першорядна обслуга в усіх похоронах без різниці масткового стапу.

ІВАН БРОЩАК, нотар.

Михайло Канюк
Український Погребник Занймається похоронами в ШКАГО І ОВОЛІЦІ

Контрольована температура в каплиці. Air Conditioned Chapels **KANIUK FUNERAL HOME** 2319-21 W. Chicago Ave CHICAGO 22, ILL. ARmitage 6-4575

ІВАН БУНЬО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК Занймається похоронами ціні так низькій як ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЙКРАШІЙ

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer 457 E. 5th ST., NEW YORK CITY Dignified funerals as low as \$150 Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК Занймається по